

Her şey annemin beni 'E.T.'ye götürmesiyle başlıyor...

02/01/2016 15:16

Renkçi bir üslupla oluşturduğu soyut kompozisyonlarında bilimkurgu filmlerindeki uzay sahnelerini hatırlatan sinematografik bir etki yaratan ressam Çağatay Odabaş, 'Çekim Merkezi' başlıklı yeni sergisiyle Bozlu Art Project'e konuk oluyor. Odabaş, "Her şey annemin beni bir ocak ayında daha 3.5 yaşındayken Süreyya Sineması'nda 'E.T.' filmine götürmesiyle başlıyor" diye anlatıyor...

Çalışmalarınızda bilinçli olarak herhangi bir akım veya üsluba bağlı kalmak istemediğinizi, bu açıdan kendinizi daha çok Richter ve Kiefer gibi Alman sanatçılarına yakın bulduğunuzu söylüyorsunuz. Bu yaklaşımın sebeplerinden ve çalışmalarına nasıl yansıdığından bahsedebilir misiniz?

Richter ben inanmadığım bir işi asla sunmam der. Yoğun bir çalışma yaptığı ve bu çalışma neticesinde iyi bir şey yaptığına inandığı zaman onu sunuyor. Bir tarzı benimseyip onu senelerce sürdürmek yerine farklı tarzlarda işler sunmayı tercih ediyor. Ben bu düşünceyi kendime çok yakın hissediyorum. Bir hafta boyunca en sevdiğiniz yemeği her gün yiyemezsiniz bu bir gerçek, insan doğasına aykırı bir durum. Daha önce yine soyut işler yaptım, figüratif çalışmalar yaptım. Bu durum yenilenmeme ve kendimden de beslenerek yepyeni işler üretmeme yol açıyor. Sürekli bir yeniliğin getirdiği devinim işlerimin de enerjik olmasını sağlıyor. İzleyicilerin "Acaba bu sergide ne yaptı? Nasıl bir şey ortaya koydu?" diye düşünmeleri hoşuma gidiyor. Aslında biz sanatçılar olarak bu sürprizi yaratıp, izleyicileri şaşırttığımız zaman bir şeyleri başarıyoruz bence.

İlk dönem resimlerinden itibaren oldukça renkçi bir anlayışı benimsiyorsun, birçok sanatçı için oldukça iddialı denebilecek renkler kullanıyor olmak senin için ne ifade ediyor?

Öğrencilik yıllarımdan beri rengi ön plana çıkarmaya çalışıyorum, rengin gücüne çok inanan bir sanatçıyım. Bunu bir araç olarak da, yeri geldiğinde bir amaç olarak da kullanıyorum. Paletim resimlerime baktığınız zaman çok duru sarılar, net kırmızılar, temiz turkuazların olduğu renkli bir palet gerçekten. Bunları birbirleriyle çarpıştırmayı da seviyorum.

Özellikle rengin biçimler üzerindeki olasılıklarının kurgulanması aşamasında bilgisayar üzerinde çok sayıda çalışma yaptığını biliyoruz, buna rağmen desene de çok önem veriyor ve resimlerini yapmadan önce mutlaka desen çalışıyorsunuz. Tamamen teknolojiyi kullanmak yerine desene bu kadar önem vermeniz sebebi nedir?

Ingres, "Desen sanatın namusudur" der. Ben teknoloji geliştikçe el yapımı olan her şeyin daha değerli olacağını düşünüyorum. Bilimkurgu filmlerine baktığınızda, felaket senaryolarında dünyadan neler kurtaracağız diye bakarlar. 'Hard disk'lerde yer alan verilerden önce İnsanlık Hakları Bildirgesi'nin orijinalini veya 'Mona Lisa'yı kurtarırlar. Bunun gibi bir şey aslında, evet dijital imkanlardan çok faydalaniyorum ama bu imkanlar benim geleneksel olanı ifade ederken kullandığım yöntem. Tüm resimlerimin altında uzun süren bir desen süreci oluyor bunun sonucunda kompozisyona karar verip dijital ortama aktarıyorum. Bu yöntem bana renk olasılıklarını ve kompozisyon değişikliklerini sınırsız bir şekilde deneme imkanı veriyor. Ama temelde hepsinin altında yatan son derece geleneksel bir desen anlayışı.

Sinemaya büyük ilgi duyduğunuzu, çalışmalarınızda özellikle bilim kurgu sinemasından beslendiğinizi görüyoruz. Bununla bağlantılı olarak resimlerindeki mekan algısı bilim kurgu filmlerini de akla getiriyor. Sanatsal beslenme kaynaklarından ve bunun resimlerine nasıl yansıdığından bahsedebilir misiniz?

Her şey annemin beni bir ocak ayında daha 3.5 yaşındayken Süreyya Sineması'nda 'E.T' filmine götürmesiyle başlıyor. O günden beri hep filmlerle büyüdüm. Güzel sanatlar okuduğum dönemde hiç kesilmedi bu ilgi. Şu anda da çok iddialı bir film arşivine sahibim. Bu beni çok besleyen bir olgu sanat yaşamımda. Resimlerin desenlerini çizerken defalarca izlediğim bir filmi tekrar koyar, tüm diyaloglarını ezbere bilmeme rağmen onu yine dinlerim.

Bu serginizde gördüğümüz soyut biçimler ve çarpıcı renkler önceki resimlerinizi akla getirse de bu kez resimlerinizde figürün mekandan arındırılarak adeta parçalanmasına tanık oluyoruz, bunun sebebi nedir? Gerçekten inanılmaz patlamalar, inanılmaz parçalanmış mekanlar var. Çok basit bir

örnekle bilim kurgu filmlerinde uzay gemileri havada çarpışır, patlamalar olur, parçalar havada uçuşur belki çok seyretmiş olmaktan bilinçaltıma yerleşen görüntüler bunlar. Belki bu sebeple bu işler çıkıyor. Önceki figürlerimde deforme olmuş farklı, uç bacaklı yaratıklar, insanın sahip olamayacağı değişik uzuvlar, kafatası yapıları gibi unsurlar vardı. Kuşkusuz bu çocukluktan beri hayranı olduğum bilimkurgu sinemasının bende yarattığı etkidir. Bu filmlerden kaynaklanan yaptığım resimlerde figür ve figürün yer aldığı mekanlar çok ön plandaydı ama ilk aşamada göze çarpan şey figürdü. O figürlerin yer aldığı bir takım mekanlar vardı. Havada uçan platformlar, odalar, kutular, kafesler gibi. Bu mekanların tam neresi olduğu da belli değildi, bilinmeyen yerler, bilinmeyen mekanlar gibiydi. Uzay olabilir, yeryüzünde bir yer olabilir. Ürettikçe o mekanları meydana getiren parçalar dikkatimi çekmeye başladı sonra onları nasıl dönüştürebilirim nasıl parçalayabilirim diye düşündüm. Onun üzerine bu mekanlar ve parçalanmalar ortaya çıktı.

'Çekim Kuvveti' isimli bu serginin konsepti nasıl ortaya çıktı?

Sergimizin birleştiricisi oldu ismi. Serginin küratörü Oğuz Erten katalog yazısında çok

güzel özetliyor: “Sanatçının son resimlerindeki kaotik patlama hali parçaların dağılmasıyla izleyiciyi içine çeken uzamsal bir boşluk sunuyor. Bu patlamanın nerede veya ne zaman gerçekleştiği hiçbir şekilde sezilemiyor. Patlama bir dakika önce de yaşanmış olabilir binlerce yıl önce de. Boşlukta asılı formlar mekandan ve nesne özelliğinden de arındırıldığı için zamanı izleyici için silikleştiriyor. Bu Odabaş’ın dünyasında bir an ve zaman.”

Ben size hayal dünyamdan bir görüntü sunuyorum, bunların hepsi benim bilinçaltımda, yaşadığım şeylerin neticesinde ortaya çıkardığım imgeler. Burada ortaya çıkan bir enerji bir devinim var, söylemeye çalıştığımız şey insanları da bu enerjinin içine çekebilmek.

Çağatay Odabaş’ın ‘Çekim Kuvveti’ başlıklı resim sergisi 23 Ocak’a kadar Bozlu Art Project Nişantaşı’nda.

